

Bij de beoordeling van de toegelaten activiteit het al dan niet, geheel of gedeeltelijk, in aanmerking nemen van het vakantiegeld – Begrip “beroepsinkomen” en de woorden “per kalenderjaar” niet duidelijk gedefinieerd - Algemene aanbeveling

Dossier 15131 e.a.

De feiten

De heer Van Genechten geniet met ingang van 1 maart 2006 een rustpensioen als werknemer.

Vanaf zijn pensionering oefent hij nog een activiteit uit als werknemer: hij gaat voor een garagist hulpstukken afhalen en rijdt met auto's naar de schouwing.

De heer Van Genechten krijgt in 2008 een controleformulier van de RVP betreffende de door hem verworven inkomsten van het jaar 2007. Tot zijn verwondering merkt de heer Van Genechten dat de RVP vraagt het bruto bedrag van het vakantiegeld, dat betrekking heeft op zijn prestaties verricht tijdens het kalenderjaar 2007 en dat werd uitbetaald in 2008 door zijn vakantiefonds in te vullen.

Later blijkt uit de controle van de inkomsten van 2007 dat de heer Van Genechten de grensbedragen heeft overschreden. Betrokkene heeft een bruto bezoldiging genoten van 6.429,99 euro, een eindejaarspremie van 578,39 euro en een vakantiegeld van 1.241,37 euro, zijnde het vakantiegeld dat betaald werd in 2008 doch betrekking heeft op de prestaties verricht in 2007. Het bruto totaal aan beroepsinkomsten bedraagt derhalve 8.312,75 euro en overschrijdt daarmee de wettelijke toegelaten grens voor een gepensioneerde zonder kinderen ten laste die nog niet de pensioenleeftijd heeft bereikt (zijnde 7.421,57 euro) met 12 %.

De heer Van Genechten meent dat de RVP, net zoals de fiscus, het vakantiegeld moet in aanmerking nemen van het jaar waarin het betaald werd.

Verder meldt de heer Van Genechten ons dat hij verschillende documenten en brochures betreffende de toegelaten activiteit als werknemer van een gepensioneerde heeft geconsulteerd, maar dat hij nergens een aanwijzing vond in welk jaar (jaar waarin het vakantiegeld wordt uitbetaald dan wel jaar waarop het vakantiegeld betrekking heeft) het vakantiegeld in aanmerking dient genomen te worden.

Bedenkingen

De Ombudsdienst Pensioenen heeft naar aanleiding van deze klacht de verschillende informatiekanalen van de RVP nagekeken.

Wij stelden vast dat op het formulier “Pensioen, beroepsactiviteit en sociale uitkeringen” geen melding gemaakt wordt of het vakantiegeld al dan niet in aanmerking dient genomen te worden, en zo ja in welk jaar (jaar waarin het vakantiegeld wordt uitbetaald, jaar waarop het vakantiegeld betrekking heeft).

Ook in de 24 bladzijden tellende brochure “Pensioen, beroepsactiviteit en sociale uitkeringen” wordt enkel melding gemaakt dat het vakantiegeld (inclusief het vervroegd vakantiegeld) betaald door de werkgever of de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie deel uit maakt van de bezoldiging van een werknemer. Doch in deze brochure wordt met geen woord gerept over het feit of het vakantiegeld in aanmerking wordt genomen in het jaar waarin het vakantiegeld wordt uitbetaald, dan wel het jaar waarop het vakantiegeld betrekking heeft.

Enkel op de website van de RVP wordt gesteld: “De bruto beroepsinkomsten bevatten het vakantiegeld, betaald door de werkgever of door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (Belangrijke opmerking: er wordt rekening gehouden met het vakantiegeld dat betrekking heeft op de prestaties die geleverd werden tijdens de periode dat men pensioen geniet en dat meestal het jaar nadien wordt uitbetaald. Bijvoorbeeld: voor de inkomsten van het jaar 2006 wordt rekening gehouden met het vakantiegeld dat in mei 2007 wordt betaald).”²²

Er wordt verder op de website van de RVP vermeld: “In de praktijk wordt rekening gehouden met de bezoldigingscodes 1, 2, 5, 6, 7 en 20 zoals ze worden gebruikt bij de multifunctionele aangifte van de loongegevens door de werkgever.”²³

²² http://www.rvponp.fgov.be/onprvp2004/NL/1/IH/IH_09_01.asp op 9 december 2009

²³ http://www.rvponp.fgov.be/onprvp2004/NL/1/IH/IH_09_01.asp op 9 december 2009

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de heer Van Genechten niet op de hoogte is van de wijze waarop het vakantiegeld in aanmerking wordt genomen bij de beoordeling van de toegelaten activiteit.

Wij stellen vast dat in § 2, A, 1° van het artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 wordt gesteld dat de gepensioneerde mits voorafgaandelijke verklaring onder bepaalde voorwaarden een beroepsbezigheid mag uitoefenen die onder de toepassing valt van de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten of van een soortgelijk wettelijk of reglementair statuut voor zover het bruto beroepsinkomen per kalenderjaar een vastgesteld bedrag niet overschrijdt.

Er rijst dan ook een dubbele vraagstelling: enerzijds wat dient verstaan te worden onder het concept “beroepsinkomen” en anderzijds wat dient er verstaan te worden onder de woorden “per kalenderjaar”.

De RVP definieert de bruto beroepsinkomsten als zijnde de inkomsten vóór elke inhouding inzake sociale zekerheid, inzake belastingen (bedrijfsvoorheffing,..) alsook de inkomsten die deel uitmaken van het fiscale begrip bezoldiging, waarop geen inhoudingen inzake sociale zekerheid gebeuren zoals bijvoorbeeld het dubbel vakantiegeld van de bedienden.²⁴

De bruto beroepsinkomsten omvatten volgens de huidige interpretatie van de RVP naast het traditionele loon (ook het loon voor betaalde feestdagen en het gewaarborgd week- of maandloon), de voordelen in natura (maaltijdcheques die fiscaal niet als loon worden beschouwd tellen niet mee) ook het vakantiegeld, betaald door de werkgever, een vakantiekas of door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

Voor de interpretatie van wat onder “beroepsinkomen” dient verstaan te worden verwijst de RVP naar het fiscaal recht. In de pensioenwetgeving is er immers een verwijzing te vinden naar het fiscaal recht. Zo wordt in artikel 64 § 1²⁵ van het koninklijk besluit van 21 december 1967 gesteld dat onder “beroepsarbeid” dient te worden verstaan iedere bezigheid die naar gelang het geval een in artikel 23 § 1, 1°, 2° of 4° of in artikel 228 § 2, 3° of 4° van het WIB, gecoördineerd door het KB van 10 april 1992 en bekrachtigd bij wet van 12 juni 1992, beoogd inkomen kan opleveren, zelfs indien ze door een tussenpersoon wordt uitgeoefend en iedere gelijkaardige bezigheid uitgeoefend in een vreemd land of in dienst van een internationale of supranationale organisatie.²⁶

Dus wordt in artikel 64 § 1 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 verwezen naar artikel 23 § 1, 4° van het WIB. In dit laatste artikel wordt verwoord dat beroepsinkomsten inkomsten zijn die rechtstreeks of onrechtstreeks voortkomen uit werkzaamheden van alle aard, met name van bezoldigingen. Artikel 30 van het WIB op zijn beurt bepaalt dat onder bezoldigingen onder andere de bezoldigingen van een werknemer dienen te worden verstaan. Artikel 31 van het WIB stelt dat bezoldigingen van werknemers alle beloningen zijn die voor de werknemer de opbrengst zijn van arbeid in dienst van een werkgever. Daartoe behoren inzonderheid:

1° wedden, lonen, commissies, gratificaties, premies, vergoedingen en alle andere soortgelijke beloningen, met inbegrip van fooien en toelagen die, zelfs toevallig, uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid op enige andere wijze worden verkregen dan als terugbetaling van eigen kosten van de werkgever;

2° voordelen van alle aard verkregen uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid;

3° vergoedingen verkregen uit hoofde of naar aanleiding van het stopzetten van de arbeid of het beëindigen van een arbeidsovereenkomst;

4° vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen;

5° bezoldigingen die door een werknemer zijn verkregen, zelfs indien ze zijn betaald of toegekend aan zijn rechtverkrijgenden.

²⁴ Het dubbel vakantiegeld voor bedienden is niet onderworpen aan de gewone RSZ-bijdragen, maar wel aan een bijzondere inhouding; doch het percentage van de inhouding is identiek aan dat van de door de werknemers verschuldigde socialezekerheidsbijdragen (13,07%).

²⁵ In artikel 64 § 2, A, 1° van het koninklijk besluit van 21 december 1967 wordt voor het begrip “beroepsinkomsten van een werknemer” niet uitdrukkelijk verwezen naar het fiscaal wetboek, dit in tegenstelling tot voor het begrip “beroepsinkomsten van een zelfstandige” waar in artikel 64 § 2 A, 2° wel duidelijk verwezen wordt naar het Wetboek van Inkomstenbelasting.

²⁶ Een gelijkaardige definitie is te vinden in het stelsel der zelfstandigen in artikel 107 § 1 van het koninklijk besluit van 22 december 1967 en in het stelsel van de openbare sector in artikel 2 van de wet van 5 april 1994.

Kortom artikel 31 van het Wetboek van Inkomstenbelasting geeft een uitgebreide opsomming van inkomsten die als dergelijke bezoldigingen gekwalificeerd worden.

Vermits het vakantiegeld fiscaal gezien tot de beroepsinkomsten van een werknemer behoort, neemt de RVP het vakantiegeld in aanmerking.

Vervolgens dient nagegaan te worden of het vakantiegeld in aanmerking wordt genomen in het jaar waarin het vakantiegeld wordt uitbetaald, dan wel het jaar waarop het vakantiegeld betrekking heeft.

Het vakantiegeld wordt enerzijds meestal berekend op basis van het aantal dagen dat iemand het jaar voordien gepresteerd heeft. Het vakantiegeld wordt anderzijds wel belast in het jaar dat het wordt uitbetaald (en derhalve niet in het jaar waarop het betrekking heeft).

Voor het in aanmerking nemen van het vakantiegeld hanteert de RVP als algemeen principe dat voor de beroepsinkomsten van een bepaald jaar rekening gehouden wordt met het vakantiegeld dat betrekking heeft op de prestaties die worden uitgeoefend in de loop van dat jaar.

Daar waar voor een arbeider het vakantiegeld (zowel het enkel als het dubbel) in mei van het jaar volgend op het vakantiedienstjaar uitbetaald wordt door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie of door een pensioenfonds, bestaat het enkel vakantiegeld voor een bediende uit de doorbetaling van de maandwedge (de vakantiedagen begrepen in het maandloon) en het dubbel vakantiegeld uit het bedrag dat door de werkgever op het moment, van het jaar volgend op het vakantiedienstjaar, dat het hoofdverlof genomen wordt, uitbetaald wordt.

Hiermee rekening houdende neemt de RVP voor de beroepsinkomsten van 2007 eigenlijk voor wat het vakantiegeld van de bedienden betreft het enkel vakantiegeld in aanmerking dat in het loon zit van 2007, doch betrekking heeft op de prestaties van 2006.²⁷ Het dubbel vakantiegeld dat betaald wordt in 2008 wordt ook bij de inkomsten 2007 gerekend. Dit is derhalve een andere behandeling dan bij arbeiders waar voor de inkomsten van 2007 zowel het enkel als het dubbel vakantiegeld, dat betrekking heeft op de prestaties van 2007 en betaald wordt in 2008, in aanmerking wordt genomen.²⁸

Voor het bepalen van de totale inkomsten uit een beroepsactiviteit van een bepaald jaar nam de RVP tot het jaar 2001 (inkomsten 2000), net zoals de fiscus, het dubbel vakantiegeld in aanmerking in het jaar waarin het betaald werd. De RVP heeft zijn administratieve praktijk vanaf de controle 2002 (inkomsten 2001) aangepast. Het vakantiegeld komt voortaan in aanmerking bij de inkomsten van het jaar waarop het betrekking heeft.

Deze aanpassing berust niet op een wettelijke bepaling. Deze wijziging van de administratieve praktijk is ontstaan in het kader van de harmonisering tussen de privé en de openbare sector van de interpretatie welk bedrag aan vakantiegeld in welk jaar in aanmerking dient te worden genomen.

Om te voorkomen dat de gepensioneerde die pensioenen geniet uit verschillende sectoren geconfronteerd wordt met een verschillende boeking van het vakantiegeld heeft de RVP beslist om dezelfde werkwijze toe te passen als deze die in de openbare sector wordt gehanteerd en daar de goedkeuring kreeg van het Rekenhof. Deze wijziging, louter gebaseerd op een andere interpretatie van de wetteksten, vond echter plaats zonder dat de gepensioneerden voorafgaandelijk werden ingelicht over deze wijziging (we verwijzen wat dit betreft naar de bespreking van in ons Jaarverslag 2002 p. 97-98).

Hoewel in de pensioenwetgeving door de zinsfrase uit artikel 64 § 1 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 "onder 'beroepsarbeid' dient te worden verstaan iedere bezigheid die naar gelang het geval een in artikel 23 §1,1°,2° of 4° of in artikel 228 § 2,3° of 4° van het WIB, gecoördineerd door het KB van 10 april 1992 en bekrachtigd bij wet van 12 juni 1992, beoogd inkomen kan opleveren" een verwijzing te vinden is om het beroepsinkomen fiscaalrechtelijk te interpreteren, sluit dit niet iedere andere interpretatie van het begrip "beroepsbezigheid" in artikel 64, § 2 A, 1° uit. Zo kan uit twee uitspraken, respectievelijk van de Arbeidsrechtbank van Hoei²⁹ en het Arbeidshof van Luik³⁰ afgeleid worden dat een

²⁷ Zie onderrichting nr. 378 van de RVP van 5 november 2009 betreffende "beroepsinkomen"

²⁸ Zoals verwoord in de onderrichting nr. 378 van de RVP is het praktisch niet eenvoudig om voor bedienden het gedeelte enkel vakantiegeld uit het loon van het controlejaar te halen en het enkel vakantiegeld dat in het loon van het controlejaar +1 zit, toe te voegen.

²⁹ Arbrb. Hoei, 15 maart 1978, T.S.R., 1978, 434

³⁰ Arbh. Luik, 19 december 1980, T.S.R., 1981, 384

inkomen dat fiscaal wordt belast als beroepsinkomen niet noodzakelijk het inkomen van de beroepsarbeid viseert bij de beoordeling van de toegelaten activiteit van een gepensioneerde. In beide zaken werd geoordeeld dat de aangifte van beroepsinkomsten aan de belastingen geen onweerlegbaar bewijs instelt van beroepsbezigheid.³¹

Een recent arrest van het Arbeidshof van Brussel van 3 december 2008³² verlaat de fiscaalrechtelijke definiëring van het concept “beroepsinkomen” betreffende de toegelaten activiteit. Er werd gesteld dat artikel 64 § 2,A 1° geen specifieke definitie geeft van wat onder “beroepsinkomen” in het kader van de toegelaten activiteit moet verstaan worden.

Voor de definiëring van het concept “beroepsinkomen” verwijst het arrest naar de inkomsten die voor de berekening van het pensioen van een loontrekkende in aanmerking komen. Wij citeren uit het arrest van het Arbeidshof:

“Wat verstaat men in de zin van artikel 64 § 2 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 onder “beroepsinkomsten van een kalenderjaar”?

Het betreft het inkomen voortvloeiend uit een toegelaten activiteit als werknemer. Artikel 64 § 1, 1° van het besluit geeft geen specifieke definitie.

Gebruikelijk omvat het bruto inkomen uit een activiteit als werknemer voor een bepaald kalenderjaar alle elementen van de ontvangen beloning voor die activiteit in de loop van dat jaar, vóór enige inhouding van bedrijfsvoorheffing of van sociale bijdragen.

Het is deze definitie die weerhouden wordt door het KB nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers wanneer het gaat over de vaststelling van de berekening van het pensioen, meer bepaald in volgende bepalingen:

Artikel 7: voor het vaststellen van de reële bezoldigingen op basis waarvan het rustpensioen in de regeling voor werknemers wordt berekend, houdt de reglementering rekening met “de brutolonen die hij in de loop van dat jaar verdiend heeft en die op zijn individuele rekening moeten worden gebracht”;

Artikel 29: de herwaardering van de lonen houdt rekening met de bezoldiging die betrekking heeft op een jaar. De notie “betrekking op” beoogt de bezoldiging bedoeld in artikel 7.”

Volgens dit arrest dient bij de beoordeling van het concept “beroepsinkomen” inzake toegelaten activiteit het enkel vakantiegeld in aanmerking te worden genomen.

Voor de arbeiders worden alleen op het enkel vakantiegeld de normale sociale zekerheidsbijdragen ingehouden. De vakantiefondsen delen dan ook alleen aan de vzw CIMIRE het bedrag van het enkel vakantiegeld mee. Het enkel vakantiegeld van een arbeider wordt bijgevolg in aanmerking genomen voor de berekening van het pensioen.³³

Voor bedienden is het dubbel vakantiegeld niet onderworpen aan de gewone RSZ-bijdragen, maar wel aan een bijzondere inhouding, doch het percentage van de inhouding is identiek aan dat van de door de werknemers verschuldigde socialezekerheidsbijdragen. Ook voor hen wordt alleen het enkel vakantiegeld in aanmerking genomen voor de berekening van het pensioen.

Volgens dit arrest dienen in het brutoloon voor een kalenderjaar alle bestanddelen te worden begrepen die ontvangen worden tijdens dat jaar met uitzondering van het vakantiegeld dat ontvangen wordt tijdens het volgende jaar.

31 Arbrb. Hoei, 15 maart 1978: “Het document, genaamd 276 C 1, opgemaakt door de administratie der belastingen en waarop de pensioendienst zich steunt om te beslissen dat een gepensioneerde een niet toegelaten activiteit uitoefent wanneer het een bewijs uitmaakt van taxatie van inkomsten die de fiscale administratie aanziet als beroepsinkomsten krachtens haar eigen maatstaven, maakt geen bewijs uit van een beroepsactiviteit, van aard om het recht op pensioen te ontnemen. De inkomens die fiscaal belast worden als beroepsinkomsten zijn niet noodzakelijkerwijze inkomens van een beroepsactiviteit.”

32 Arbh. Brussel, 8 ste kamer, J.T.I., nr. 1027, 2009, Larcier, p. 35-36

33 Voor een arbeider is het bedrag van het enkel vakantiegeld gelijk aan 8% van het totaal van de brutolonen aan 108% van het voorgaande vakantiedienstjaar, eventueel vermeerderd met een fictief loon voor de niet betaalde inactiviteitsdagen die met gewerkte dagen worden gelijkgesteld.

In dit arrest wordt tevens gesteld dat de wijziging van de administratieve praktijk van de RVP (met name dat het vakantiegeld voortaan in aanmerking wordt genomen bij de inkomsten van het jaar waarin de prestaties geleverd worden waarop het vakantiegeld betrekking heeft) niet berust op een wettelijke bepaling. Het Hof stelt dat een administratieve praktijk, zelfs bevestigd in een interne nota, bij gebrek aan wettelijke grondslag niet tegen een gepensioneerde opgeworpen kan worden om alzo geheel of gedeeltelijk zijn pensioen te schorsen. Wij citeren uit het arrest:

“Overigens, zoals de RVP het uiteenzet, werd deze definitie door de RVP weerhouden tot 2001 om het inkomen voortvloeiend uit een toegelaten activiteit per kalenderjaar vast te stellen. Anders gezegd, om de inkomsten per kalenderjaar vast te stellen hield de RVP tot in 2001 geen rekening met het vakantiegeld dat in de loop van het volgende kalenderjaar werd ontvangen.

De RVP maakt melding van een wijziging van zijn administratieve praktijk.

Deze wijziging berust op geen enkele tekst. Een eenvoudige (recente) administratieve praktijk, zelfs indien bevestigd in een interne nota, kan bij gebrek aan wettelijke basis niet opgeworpen worden tegen de heer X. om de betaling van zijn pensioen gedeeltelijk te schorsen.

Dit volstaat om vast te stellen dat de RVP zijn beslissing niet voldoende motiveert.”

Een andere interpretatie zou het in aanmerking nemen zijn van de kwalificatie die in de sociale zekerheid gegeven wordt aan concept “beroepsinkomen”. De sociale zekerheid die het basiselement is waarop de bijdragen van werkgevers en werknemers worden berekend vormt immers de grondslag waarop menige uitkering van sociale zekerheid, inclusief de pensioenen, wordt berekend.

Het concept “beroepsinkomen” zelf wordt niet gehanteerd in de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, waarin de berekening van de sociale bijdragen geregeld wordt. In deze wet wordt bepaald dat de bijdragen voor de sociale zekerheid berekend worden op grond van het loon³⁴ van de werknemer. Voor het begrip “loon” verwijst artikel 14 § 2 van de wet van 27 juni 1969 naar artikel 2 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers.

Deze wet stelt in artikel 2 dat onder “loon” verstaan wordt:

- 1° het loon in geld waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever;
- 2° de fooien of het bedieningsgeld waarop de werknemer recht heeft ingevolge zijn dienstbetrekking of krachtens het gebruik;
- 3° de in geld waardeerbare voordelen waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

De Koning kan, op voorstel van de Nationale Arbeidsraad, het begrip “loon”, zoals omschreven in het eerste lid, uitbreiden.”

Doch in ditzelfde artikel 2 van de wet van 12 april 1965 wordt uitdrukkelijk gesteld dat voor de toepassing van deze wet, evenwel niet als loon mag worden beschouwd:

“1° de vergoedingen rechtstreeks of onrechtstreeks door de werkgever betaald :

- a) als vakantiegeld;
- b) die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de vergoedingen verschuldigd tengevolge van een arbeidsongeval of een beroepsziekte;
- c) die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de voordelen toegekend voor de verschillende takken van de sociale zekerheid.”

³⁴ Het Hof van Cassatie definieerde in een arrest van 3 april 1978 het loon als wat betaald wordt als tegenprestatie voor de arbeid die ter uitvoering van de arbeidsovereenkomst wordt verricht.

In de wet van 27 juni 1969 op de sociale zekerheid van werknemers werd het enkele vakantiegeld onder het loonbegrip gebracht, maar niet het dubbel vakantiegeld. De stelling³⁵ werd gehuldigd dat het enkel vakantiegeld het normale loon van de werknemer voor de vakantieperiode vertegenwoordigt en het dus dient geassimileerd te worden aan het gewone loon, terwijl het dubbel vakantiegeld kan beschouwd worden als een vergoeding voor de extra kosten die de vakantie met zich meebrengt.

Bij de beoordeling van het concept “beroepsinkomen” inzake toegelaten activiteit, verwijzend naar het sociale zekerheidsrecht, zou derhalve het enkel vakantiegeld in aanmerking moeten genomen worden.

Conclusie

Kortom het begrip “beroepsinkomen” is niet duidelijk gedefinieerd in artikel 64 § 2, A, 1° van het koninklijk besluit van 21 december 1967. Het concept “beroepsinkomen” van een werknemer dekt een verschillende lading naar gelang het gaat om een interpretatie verwijzend naar het sociale zekerheidsrecht, de berekening van het pensioen in de pensioenwetgeving der werknemers of het fiscaal recht en is derhalve niet éénduidig. Tevens is het niet duidelijk wat onder de woorden “per kalenderjaar” dient verstaan te worden.

Het is dan ook niet onlogisch dat de heer Van Genechten er een andere interpretatie dan de RVP op nahoudt.

Los van de discussie of het vakantiegeld al dan niet in aanmerking dient genomen te worden, kan het College de gepensioneerden begrijpen die de mening toegedaan zijn dat het vakantiegeld (enkel en dubbel?) moet in aanmerking genomen worden in het jaar dat het betaald werd. Het is immers in dat jaar dat zij dit vakantiegeld op hun belastingaanslag terugvinden en dat zij het geld werkelijk ontvangen hebben. Voor hen betekent het vakantiegeld op dat ogenblik (met name in het jaar van ontvangst) een extra inkomen.

Dit zou de RVP en de andere pensioendiensten³⁶ de mogelijkheid bieden sneller (reeds vanaf januari van het jaar volgend op het jaar waarin de inkomsten werden ontvangen) de controle aan te vatten betreffende de al dan niet overschrijding van de wettelijk toegelaten grens. Hierdoor kan de gepensioneerde, zo dit het geval zou zijn, sneller ingelicht worden betreffende de overschrijding van de wettelijk toegelaten grens zodat hij naar de toekomst toe sneller de nodige maatregelen kan treffen om de schuld niet te laten oplopen.

Merken we hierbij wel op dat het absoluut wenselijk is te vermijden dat gepensioneerden die pensioenen uit verschillende sectoren genieten, geconfronteerd worden met een verschillende boeking van het vakantiegeld.

Tevens roepen wij de pensioendiensten reeds op de wijze waarop het vakantiegeld in aanmerking wordt genomen, zo correct en duidelijk mogelijk te vermelden in alle gehanteerde informatiekanalen zoals op de website, in de brochures,...

Algemene aanbeveling

Het College stelt vast dat in artikel 64 § 2 A, 1° van het koninklijk besluit van 21 december 1967, in artikel 107 §2 A, 1° van het koninklijk besluit van 22 december 1967 en in artikel 4,1° van de wet van 5 april 1994 het begrip “beroepsinkomen” niet duidelijk gedefinieerd is. Het concept “beroepsinkomen” van een werknemer dekt een verschillende lading naar gelang het gaat om een interpretatie verwijzend naar het sociale zekerheidsrecht, de berekening van het pensioen in de pensioenwetgeving der werknemers of het fiscaal recht en is derhalve niet éénduidig.

Het College stelt verder vast dat het niet duidelijk is wat dient verstaan te worden onder de woorden “per kalenderjaar”.

Derhalve beveelt het College de wetgever aan om alles in het werk te stellen om duidelijk te definiëren wat inzake toegelaten arbeid verstaan moet worden onder “beroepsinkomen” en “per kalenderjaar” en er de nodige besluiten uit te trekken.

In elk geval zou de wetgever rekening moeten houden met het argument dat de sommen, die een gepensioneerde naar aanleiding van zijn beroepsactiviteit in een bepaald kalenderjaar ontvangen heeft, het inkomen van dat jaar uitmaken.

³⁵ J. Van Langendonck, Handboek Sociaal Zekerheidsrecht, 2de editie, Antwerpen, Kluwer, 1991, p. 164

³⁶ Het is wenselijk dat het vakantiegeld van een gepensioneerde die een gemengd pensioen geniet, op dezelfde wijze in aanmerking zou genomen worden door alle pensioendiensten.

Indien de wetgever opteert voor de definitie van het begrip “loon” in de sociale zekerheid en als inkomsten beschouwt de inkomsten die in aanmerking komen volgens de pensioenwetgeving voor de vaststelling van een pensioen in de regeling voor werknemers zou het dubbel vakantiegeld bij de controle van de toegelaten jaargrenzen niet meer in aanmerking mogen genomen worden als “beroepsinkomen”.

IGO - Geen ambtshalve vergelijking met het gewaarborgd inkomen voor bejaarden zoals voorzien door de wet van 22 maart 2001 - Inkomensgarantie toegekend met terugwerkende kracht tot de datum waarop de vergelijking had moeten gebeuren

Dossier 16077

De feiten

De heer en mevrouw Blanchart genieten een gezinspensioen sedert 1989. In juni 2008 ontvangen zij ongeveer 1.000 euro waarvan 100 euro gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

In juli 2008 werd het bedrag van het gezinspensioen opgetrokken met iets meer dan 17 euro door een verhoging van het minimumpensioen. De heer en mevrouw Blanchart ontvangen slechts 0,70 euro meer. Enerzijds omdat het gewaarborgd inkomen niet mee verhoogd werd en anderzijds omdat het gewaarborgd inkomen met ongeveer evenveel verminderde als het pensioen verhoogde, gelet op het aanvullend karakter van het gewaarborgd inkomen.

Zij nemen telefonisch contact op met de RVP met de vraag om meer informatie over deze compensatie. Er wordt hen meegedeeld dat zij zouden kunnen genieten van de IGO (Inkomensgarantie voor ouderen die sinds juni 2001 het gewaarborgd inkomen vervangt). Zij doen meteen hun aanvraag via het gemeentebestuur.

Na onderzoek kent de RVP aan beide partners de IGO toe vanaf 1 augustus 2008, de maand volgend op hun aanvraag. Zij ontvangen elk een bedrag van 180 euro per maand.

Hoewel zij blij zijn met deze verhoging vragen zij zich toch af of zij al niet eerder recht hadden op dit bedrag en of de RVP hun dossier niet ambtshalve had moeten onderzoeken.

Bedenkingen

Wij stellen vast dat de heer Blanchart sinds juni 1989 een rustpensioen op basis van het gezinspensioen geniet dat vanaf dezelfde datum aangevuld werd met een gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

In juni 2001 wordt de IGO ingesteld. Hij vervangt het gewaarborgd inkomen. In tegenstelling tot het gewaarborgd inkomen is de IGO een individueel recht dat aan elke echtgenoot afzonderlijk kan worden toegekend wanneer zij beiden aan de leeftijdsvoorwaarde voldoen.

Bij de invoering van de IGO werden een reeks overgangsmaatregelen voorzien voor zij die al een gewaarborgd inkomen ontvingen.³⁷

In toepassing van deze wettelijke bepalingen was de RVP verplicht om na te gaan of het bedrag van de IGO niet voordeliger was dan het gewaarborgd inkomen wanneer op 1 juni 2001 beide echtgenoten voldeden aan de leeftijdsvoorwaarde. Als één van beide echtgenoten nog niet beantwoordde aan de leeftijdsvoorwaarde dan moest deze vergelijking automatisch uitgevoerd worden de eerste dag van de maand volgend op het ogenblik dat beide echtgenoten de voorwaarde vervulden.

In juni 2001 was de heer Blanchart 77 jaar en zijn echtgenote 61 jaar. Zij kon dan ook nog niet genieten van een IGO (de leeftijd op dat ogenblik was 62 jaar). Het gewaarborgd inkomen moest verder betaald worden.

De RVP moest dan wel de vergelijking maken tussen het gewaarborgd inkomen en de IGO in april 2002. Mevrouw Blanchart werd immers 62 jaar in maart 2002.

³⁷ Artikel 16 van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen en artikel 46 van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen